

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 256/2015
18.03.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца М.К., Г.А.1, Д.П., Б.Ј., Љ.П., Р.Р., Љ.Л., Б.К., Г.А.2 и Н.А., свих из Б., чији је заједнички пуномоћник адвокат М.К., из Београда, против туженог Предузећа за т. Т.С. АД из Б., чији је пуномоћник адвокат А.П. из Б., ради исплате по основу добити, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 бр.4663/13 од 16.09.2014. године, у седници већа од 18.03.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија туженог, ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 бр.4663/13 од 16.09.2014. године у ставу другом изреке, тако што се ОДБИЈА као неоснована жалба тужилаца и ПОТВРЂУЈЕ пресуда Првог основног суда у Београду П бр.22197/12 од 23.04.2013. године у преосталом одбијајућем делу тужбених захтева тужилаца и одлучи о трошковима поступка.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци да туженом на име накнаде трошкова ревизијског поступка солидарно исплате износ од 18.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправка ове пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П бр.22197/12 од 23.04.2013. године, ставом првим изреке, одбијени су као неосновани тужбени захтеви тужилаца у целости, којим су тражили да им тужени на име учешћа у добити предузећа за 2005. годину исплати појединачно назначене новчане износе ближе описане у овом ставу, са законском затезном каматом од 21.04.2006. године до исплате. Ставом другим изреке, је одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж1 бр.4663/13 од 16.09.2014. године, ставом првим изреке, потврдио наведену првостепену пресуду у делу става првог изреке којим је одбијен тужбени захтев неких од тужилаца да им тужени на име учешћа у добити за 2005. годину исплати део од појединачно означених новчаних износа, са законском затезном каматом од 21.04.2006. године до исплате, па је у том делу жалба тужилаца одбијена као неоснована. Ставом

другим изреке, првостепена пресуда је преиначена у преосталом делу става првог изреке и у ставу другом изреке, па је усвојен тужбени захтев тужилаца за преостале износе тражене новчане накнаде на име учешћа у добити туженог за 2005. годину и тужени обавезан да им исплати конкретно означене новчане износе, са законском затезном каматом од 21.04.2006. године до исплате, као и да им накнади трошкове парничног поступка у износу од 430.776,00 динара, све у парниционом року.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка, позивајући се на одредбу члана 404. ЗПП, на ревизију као изузетно дозвољену због потребе уједначавања судске праксе.

Испитујући дозвољеност изјављене ревизије, Врховни касациони суд налази да је ревизија туженог дозвољена у смислу новелиране одредбе члана 403. став 2. ЗПП („Сл. гласник РС“, број 72/11 и 55/14), због начина одлучивања јер је другостепена пресуда (преиначујућа) донета после ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 55/14, са применом од 31.05.2014. године), па нема разлога за одлучивање по члану 404. ЗПП.

Испитујући основаност ревизије туженог на основу члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, број 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана због погрешно примењеног материјалног права.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су били запослени код туженог, којима је у току 2005. године и до 10.03.2006. године, престао радни однос на основу споразума о престанку радног односа због испуњења услова за стицање права на старосну пензију, уз остваривање права на једнократну наплату из Фонда финансијских средстава за стимулисање добровољног одласка из предузећа. Одлуком генералног директора туженог од 15.04.2006. године, утврђено је право на исплату по основу учешћа у добити за 2005. годину, запосленима код туженог који су у радном односу у предузећу на дан доношења одлуке, као и лицима која су била у радном односу у предузећу у 2005. години, а којима је престао радни однос услед испуњења услова за одлазак у пензију до дана доношења одлуке, под условом да нису остварили право на једнократну исплату из Фонда финансијских средстава за стимулисање добровољног одласка из предузећа. Ова исплата је требала да буде извршена у априлу 2006. године, на основу одлуке управног одбора туженог од 14.04.2006. године. Свим тужиоцима је радни однос престао пре доношења наведене Одлуке генералног директора туженог од 15.04.2006. године и свим тужиоцима је тада, у време престанка радног односа код туженог, исплаћена новчана накнада из Фонда финансијских средстава за стимулсање добровољног одласка из предузећа. Према извештају туженог, тужиоцима би за случај да имају право учешћа у расподели добити у 2005. години, припали новчани износи утврђени у висини према којој су тужиоци определили своје тужбене захтеве.

На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев тужилаца у целости, правилно закључујући да они не спадају у круг лица, на које се односи Одлука генералног директора туженог о расподели добити за 2005. годину, с обзиром да на ту накнаду имају право запослени који су у радном односу у предузећу на дан доношења одлуке, као и лица која су била у радном односу код туженог у 2005. години а којима је престао радни однос услед испуњења услова за одлазак у пензију до дана доношења те одлуке, а под условом да нису остварили право на једнократну исплату из Фонда финансијских средстава за стимулисање добровољног одласка из предузећа. Одредбом члана 14. Закона о раду, прописана је могућност да послодавац уговором о раду или одлуком, утврди учешће запосленог у добити оствареној у пословној години, у складу са законом и општим актом; као што је тужени учинио у конкретном случају; али тужиоци у то време нису били радници туженог, нити спадају у круг лица којима је то право признато.

Другостепени суд је у побијаном одлуком делимично усвојио тужбене захтеве тужилаца и применом члана 104. став 2. у вези става 1. Закона о раду, (којим се запосленима гарантује једнака зарада за исти рад или рад исте вредности коју остварује код послодавца); закључио да је Одлука генералног директора туженог од 15.04.2006.године, противна правилу из цитиране законске одредбе.

Наведено правно становиште другостепеног суда се не може прихватити јер је засновано на погрешној примени материјалног права, с обзиром да Одлука генералног директора туженог од 15.04.2006. године, уопште не регулише питање зараде да би могло бити речи о примени одредбе члана 104. став 2. у вези става 1. Закона о раду. Овом одлуком је било предвиђено право на исплату накнаде по основу учешћа у добити туженог предузећа за 2005. годину.

Зато Врховни касациони суд сматра да је првостепени суд правилно применио материјално право, налазећи да тужиоцима којима је у време доношења наведене одлуке директора туженог био престао радни однос код туженог, не припада право на исплату учешћа у добити туженог на основу одлуке послодавца, донете у смислу одредбе члана 14. Закона о раду. Такође, тужиоци не спадају ни у круг лица на које се протезала та одлука јер им је радни однос престао уз исплату једнократне новчане накнаде за стимулисање добровољног одласка из предузећа, што је био услов који је искључивао могућност остварења права и на исплату друге новчане накнаде за учешће у добити предузећа.

Одлука о трошковима поступка донета је на основу члана 165. став 2. у вези чланова 163. став 2, 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП. Како је тужени поставио само захтев за накнаду трошкова састава ревизије, а успео је у ревизијском поступку, то му припада тражена накнада у смислу цитираних законских одредби, а према висини накнаде одређене према важећој Адвокатској тарифи.

Из изложеног разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци пресуде.

Председник већа-судија
Предраг Трифуновић,с.р.